

INFORMATIEVOORZIENING SLIM WATERMANAGEMENT

Portefeuillehouder D.S. Schoonman / opstellers E. Gloudemans, J. van Duijnhoven (HWH) en E. Kraaij (IHW)

BESPREEKSTUK (BESLUITVORMEND)

GEVRAAGD BESLUIT

De Ledenvergadering wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de Samenwerkingsovereenkomst met Rijkswaterstaat en het bijbehorende Plan van Aanpak voor een gezamenlijke Informatievoorziening Slim Watermanagement (zie bijgevoegde concepten bijlagen LV 21-49a t/m c).
2. Het commitment dat de CWS op 5 november 2021 heeft uitgesproken voor de ontwikkeling en het beheer van de Informatievoorziening Slim Watermanagement te bekrachtigen.
3. In te stemmen met het voorstel om de financiële bijdrage van de waterschappen voor de beheerfase vanaf 2028 via het Waterschapshuis te laten lopen en de jaarlijkse bijdrage van in totaal € 250.000 op te nemen in de begroting van het Waterschapshuis. Dit voorstel is afgestemd met het Waterschapshuis en het Informatiehuis Water en past binnen de afspraak dat besluitvorming in Unieverband over gezamenlijke informatietrajecten door het Waterschapshuis wordt opgepakt.
4. In te stemmen met het voorstel om de personele inzet van het Waterschapshuis en Informatiehuis Water voor de ontwikkelfase van de Informatievoorziening ter besluitvorming voor te leggen aan de Opdrachtgeverstafel van het Waterschapshuis, zodra er in 2022 een besluit is genomen over wie welke rol krijgt in de realisatie en duidelijk is hoeveel inzet er van het Waterschapshuis en Informatiehuis Water nodig is.

DE KERN VAN HET ADVIES

Het programma Slim Watermanagement wordt uitgevoerd in opdracht van het Deltaprogramma Zoetwater en is gericht op het optimaal benutten van het beschikbare water(systeem) om watertekorten en wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen. Dit vergt een goede samenwerking en afstemming tussen de waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat). Daarvoor willen we met elkaar een gezamenlijke informatievoorziening Slim Watermanagement ontwikkelen in lijn met het advies van de Beleidstafel Droogte. Hiervoor is binnen het Deltaprogramma Zoetwater de komende jaren € 2 miljoen gereserveerd. Voorwaarde hierbij is dat de waterbeheerders nu al hun commitment uitspreken voor de beheerfase vanaf 2028. Vandaar dat dit commitment in Unieverband via de CWS en LV wordt opgehaald.

Voor de Informatievoorziening is een Samenwerkingsovereenkomst opgesteld (LV 21-49a) om aan de voorkant heldere afspraken te maken over de aanpak, financiering en het beheer van de voorziening. Er wordt een Stuurgroep ingesteld (directeureniveau) om de komende jaren met elkaar verantwoorde keuzes te maken in zowel de ontwikkeling als uiteindelijk het beheer. De aanpak voor de gezamenlijke Informatievoorziening is uitgewerkt in een Plan van Aanpak (LV 21-49b) dat integraal onderdeel is van de Samenwerkingsovereenkomst. Het Plan van Aanpak beschrijft onder andere de gezamenlijke uitgangspunten, scope en randvoorwaarden voor de Informatievoorziening. Bijlage LV 21-49c geeft een korte toelichting bij de opzet van de Samenwerkingsovereenkomst.

Om de beheerkosten vanaf 2028 beheersbaar te houden, wordt een plafondbedrag aangehouden van maximaal € 500.000 per jaar waarop taakgericht wordt gestuurd. Deze kosten worden 50:50 verdeeld tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen. In overleg met het Waterschapshuis en het Informatiehuis Water wordt voorgesteld de waterschapsbijdrage op te nemen in de begroting van het Waterschapshuis. Dit voorstel past binnen de afspraak dat besluitvorming in Unieverband over gezamenlijk op te pakken informatietrajecten door het Waterschapshuis wordt overgenomen.

OVERWEGINGEN EN ARGUMENTEN

Meerwaarde gezamenlijke Informatievoorziening

De samenwerking in het operationele waterbeheer via Slim Watermanagement heeft zich in 2018 al in de praktijk bewezen. De Beleidstafel droogte en het Bestuurlijk Platform Zoetwater hebben daarom aanbevolen om de samenwerking in Slim Watermanagement de komende jaren verder uit te bouwen. De meerwaarde van een gezamenlijke ontwikkeling en beheer en onderhoud zit in de efficiency van de aanpak en uniformiteit van de informatie. Door ook de informatie uit het ontwikkelde Droogteportaal in de voorziening op te nemen, wordt ook een koppeling gelegd met de grondwaterinformatie.

De ontwikkeling van een gezamenlijke Informatievoorziening heeft ook een heel praktische kant. Op dit moment worden de regionale informatieschermen uit Slim Watermanagement en het Droogte-portaal¹ tijdelijk in de lucht gehouden, maar de voortzetting van deze voorzieningen is niet structureel geregeld. Als we nu niet aan de slag gaan met de ontwikkeling van een gezamenlijke Informatievoorziening, dreigt de opgebouwde informatie straks verloren te gaan.

Randvoorwaarden Informatievoorziening

In een eerdere bespreking in de CWS hebben de waterschappen de volgende randvoorwaarden aangegeven voor de gezamenlijke Informatievoorziening:

- behoud van huidige functionaliteiten en samenwerkingsstructuren
- ruimte voor regionaal maatwerk en flexibiliteit
- onderbrengen van de grondwaterinformatie uit het droogte-portaal
- beheersbare ontwikkeling en kosten

Deze voorwaarden zijn volgens ons adequaat verwerkt in de bijgevoegde Samenwerkingsovereenkomst en het bijbehorende Plan van Aanpak.

Verdeelsleutel beheerkosten

Vanwege het gezamenlijke eigenaarschap van de te ontwikkelen Informatievoorziening is voor de beheerfase gekozen voor een 50:50 verdeelsleutel tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen. Uit solidariteitsoverwegingen wordt voorgesteld om de kosten voor de waterschappen gelijkelijk te verdelen. Een andere verdeling op basis van belangen en/of baten is moeilijk kwantitatief te maken en daarmee lastig uitvoerbaar.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN/ANDERE PARTIJEN

Het delen van de juiste informatie over droogte en zoetwater is cruciaal voor de afstemming en samenwerking tussen waterbeheerders en het tijdig kunnen handelen om watertekorten of verzilting tegen te gaan. Het is niet de bedoeling dat Slim Watermanagement leidt tot wijzigingen in de formele taken en bevoegdheden. Wel is het zo dat het als uitvoeringsmaatregel voor het operationeel beheer minder vrijblijvend wordt en dat het capaciteit en middelen vraagt van alle deelnemende partijen. Verder is het voor het goed functioneren van de Informatievoorziening Slim Watermanagement essentieel dat alle waterbeheerders valide gegevens aanleveren in het daarvoor vereiste format.

BESPROKEN IN

Op 5 november 2021 heeft de CWS ingestemd met de Samenwerkingsovereenkomst en het Plan van Aanpak voor de Informatievoorziening Slim Watermanagement en de portefeuillehouder Dirk-Siert Schoonman gemandateerd om deze namens de waterschappen te ondertekenen. De CWS heeft daarbij ook commitment uitgesproken voor de beheerfase.

¹ Het huidige Droogte-portaal wordt tijdelijk in de lucht gehouden door het Informatiehuis Water met de intentie dat de grondwaterinformatie straks wordt opgenomen in de Informatievoorziening Slim Watermanagement.

De CBCF is in de vergadering van november geïnformeerd over de voorgenomen ontwikkeling van de Informatievoorziening Slim Watermanagement en de besluitvormingsprocedure via de CWS en LV.

FINANCIËLE GEVOLGEN

De kosten voor de ontwikkeling van de Informatievoorziening Slim Watermanagement worden geraamd op € 2 miljoen en zijn gedekt vanuit het Deltafonds. De personele inzet van het Waterschapshuis en Informatiehuis Water voor dit ontwikkeltraject wordt echter niet gedekt vanuit het Deltafonds en komt derhalve voor rekening van de waterschappen. De kosten voor deze inzet zijn op dit moment nog niet bekend en hangen af van wie welke rol krijgt bij de realisatie (zie vervolg hieronder). De kosten voor de beheer- en onderhoudsfase van het systeem komen vanaf 2028 voor rekening van de waterbeheerders. Om deze kosten beheersbaar te houden, wordt een plafondbedrag aangehouden van maximaal € 500.000 per jaar (prijsspeil 2021). Deze kosten worden 50:50 verdeeld tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen. Dit betekent een bijdrage van ca. € 12.000 per waterschap per jaar. In overleg met het Waterschapshuis en het Informatiehuis Water wordt voorgesteld deze kosten vanaf 2028 op te nemen in de begroting van het Waterschapshuis.

VERVOLG/COMMUNICATIE

Met de instemming van de CWS en de Ledenvergadering kan de Samenwerkingsovereenkomst met RWS worden ondertekend en kan de ontwikkeling van de Informatievoorziening Slim Watermanagement van start gaan. Deze ontwikkeling wordt verder opgepakt en aangestuurd vanuit de ingestelde Stuurgroep en afgestemd met de Opdrachtgeverstafel van het Waterschapshuis. De Stuurgroep zal begin 2022 een keuze maken wie welke rol krijgt bij de realisatie van de Informatievoorziening. De realisatie wordt bij voorkeur belegd bij een samenwerking van het Waterschapshuis, het Informatiehuis Water en de Centrale Informatievoorziening van RWS, waarbij slim gebruik wordt gemaakt van elkaars krachten en kwaliteiten en al beschikbare systemen. De besluitvorming rond het programma Slim Watermanagement blijft lopen via de structuur van het Deltaprogramma Zoetwater en wordt inhoudelijk besproken in het Landelijk Directeurenoverleg Slim Watermanagement.